

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 350/2022-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa), zo sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **CASSARUS s. r. o.**, Železničiarska 24, Prešov, IČO 36 572 969, právne zastúpenej advokátskou kanceláriou **IURISTICO s. r. o.**, Cimborkova 13, Košice, IČO 36 588 041, v mene ktorej koná advokátka a prokuristka Mgr. Michaela Gočová, proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 3 Cob 130/2020 zo 7. apríla 2022 takto

rozhodol:

Ústavnú sťažnosť **odmieta**.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 29. júna 2022 domáha vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 3 Cob 130/2020 zo 7. apríla 2022 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Sťažovateľka navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že Okresný súd Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom č. k. 28 Cb 20/2011 z 30. októbra 2013 (ďalej len „rozsudok vo veci GMAC“) rozhodol vo veci žalobcu GMAC, s. r. o. – organizačnej zložky Bratislava (ďalej len „GMAC“) proti žalovanej [REDACTED] (ďalej len „žalovaná“) tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovel. Žalovaná podala proti rozsudku okresného súdu vo veci GMAC odvolanie, ktoré krajský súd uznesením č. k. 3 Cob 29/2014 z 28. februára 2014 ako oneskorene podané odmietol. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uzneseniami

č. k. 4 Obdo 62/2014 a 4 Obdo 63/2014 z 30. júna 2015 uznesenie krajského súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

Medzitým spoločnosť GMAC zanikla a pohľadávku, ktorá bola predmetom súdneho konania, postúpila na základe dohody o postúpení pohľadávok z 26. marca 2015 na sťažovateľku.

3. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti uviedla, že *„na základe procesného pochybenia na strane konajúcich súdov nedošlo k vstupu sťažovateľa do konania vo veci GMAC.“*. Vzhľadom na to, že rozsudok okresného súdu vo veci GMAC z dôvodu zastavenia konania nenadobudol právoplatnosť, resp. okresný súd na základe žiadosti odmietol vyznačiť doložku právoplatnosti (po podaní odvolania krajský súd uznesením č. k. 3 Cob 283/2015 z 22. júna 2016 konanie zastavil), podala sťažovateľka v procesnom postavení žalobkyne novú žalobu s totožným predmetom sporu.

Okresný súd rozsudkom č. k. 30 Cb 2/2017 z 19. marca 2020 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) vyhovel žalobe sťažovateľky a žalovanú zaviazal zaplatiť sumu 21 024,04 eur s príslušenstvom. Proti rozsudku okresného súdu podala žalovaná odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým uznesením tak, že rozsudok okresného súdu zrušil a vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie.

4. Krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol: *„Okresný súd Bratislava I rozsudkom č. k. 28Cb/20/2011-159 zo dňa 30.10.2013 zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 21.024,04 EUR... Keďže odvolacie konanie bolo odvolacím súdom zastavené, rozsudok súdu prvej inštancie nadobudol právoplatnosť. Okresný súd Bratislava I odvolaním napadnutým Rozsudkom rozhodol o identickom nároku proti žalovanému vychádzajúcim z rovnakých skutkových tvrdení. Skutočnosť, že žalobca nevstúpil do konania vedeného pod sp. zn. 28Cb/20/2011 ako právny nástupca žalobcu neumožňuje žalovaného dvakrát zaviazat' z rovnakého právneho vzťahu i keď voči právnenému nástupcovi žalobcu. Skutočnosť, že odvolací súd odvolacie konanie zastavil, je dôvodom pre vyznačenie právoplatnosti rozsudku č. k. 28Cb/20/2011-159 zo dňa 30.10.2013. Keďže žalobcom v tomto spore je právny nástupca žalobcu v konaní právoplatne skončenom pod sp. zn. 28Cb/20/2011, pričom žalobou uplatňovaný nárok vychádza z rovnakých skutkových tvrdení, resp. rovnakého právneho vzťahu voči tomu istému žalovanému, jedná sa v konaní vedenom pod sp. zn. 30Cb/2/2017 o prekážku právoplatne rozsúdenej veci.“*

II.

Argumentácia sťažovateľky

5. Podľa názoru sťažovateľky je záver krajského súdu v rozpore so zákonom, ako aj s princípmi spojenými s materiálnou stránkou právoplatnosti rozhodnutia. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti uviedla: *„Formálna stránka právoplatnosti nastáva v okamihu nezmeniteľnosti rozhodnutia, ktorá nastáva, ak voči rozhodnutiu nemožno podať odvolanie. Materiálna stránka právoplatnosti vyjadruje právne účinky spočívajúce v záväznosti právoplatného rozsudku pre vymedzený okruh subjektov. Právoplatnosťou rozsudku sa jeho výrok stáva záväzným pre strany sporu a pre ich právnych nástupcov, ktorí sa stali právnymi nástupcami po právoplatnosti rozsudku, ak nie je ustanovené inak. Predpokladom formálnej stránky právoplatnosti rozhodnutia je riadne a správne*

doručenie rozhodnutia účastníkom konania, a na to nadväzujúca nenapadnuteľnosť rozhodnutia. Tieto podmienky boli ohľadne prvostupňového rozsudku vo veci GMAC naplnené. Rozsudok prvého stupňa vo veci GMAC bol doručený stranám, ktoré v tom čase boli stranami sporu a mali plnú právnu subjektivitu (GMAC a [REDACTED]). Následne jedna zo strán ([REDACTED]) podala opravný prostriedok, o ktorom sa však už súd nemohol rozhodnúť, nakoľko žalobca (GMAC) v priebehu odvolacieho konania zanikol... V prípade zániku jedného z účastníkov však formálne právoplatný rozsudok nemá koho zaväzovať. Ak by sme aj pripustili, že napádané rozhodnutie mohlo nadobudnúť formálnu stránku právoplatnosti – materiálna stránka nikdy naplnená nebola, keďže jeden z účastníkov konania zanikol pred právoplatnosťou rozsudku súdu prvého stupňa (s ohľadom na podané odvolanie) a k singulárnej sukcesii došlo pred rozhodnutím súdu o zastavení konania (§ 228 ods. 1 Civilného sporového poriadku). Skutočnosť, že rozhodnutie nemohlo nadobudnúť materiálnu stránku právoplatnosti vyplýva teda z ustanovenia § 228 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ktoré vymedzuje materiálnu stránku právoplatnosti a ktoré uvádza, že výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre strany a pre právnych nástupcov, ktorí sa nimi stali – po právoplatnosti rozsudku. V predmetnom prípade došlo k zániku pôvodného účastníka konania vo veci GMAC spoločnosti GMAC a k singulárnej sukcesii sťažovateľa pred právoplatnosťou rozsudku vo veci GMAC. Túto skutočnosť v spojení s citovaným ustanovením § 228 ods. 1 Civilného sporového poriadku je teda potrebné vykladať tak, že pokiaľ došlo k zániku pôvodného účastníka konania pred právoplatnosťou rozsudku a právny nástupca nebol účastníkom konania, nie je tento právny nástupca rozsudkom vydanom v tomto konaní ani viazaný. Prvostupňový rozsudok vo veci GMAC tak môže, ak vôbec, zaväzovať len pôvodných účastníkov konania – no keďže jeden z nich v priebehu konania zanikol fakticky nezaväzuje ani spoločnosť [REDACTED], nakoľko tá nemá komu plniť.“

Napokon sťažovateľka konštatovala, že konajúce súdy nezvolili správny procesný postup, čím celú vec po právnej aj skutkovej stránke skomplikovali.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Sťažovateľka ústavnou sťažnosťou namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy) a práva na spravodlivý proces (čl. 6 ods. 1 dohovoru) napadnutým uznesením krajského súdu, ktorým bol zrušený rozsudok okresného súdu a vec bola okresnému súdu vrátená na ďalšie konanie. Sťažovateľka predovšetkým namieta právny záver krajského súdu o existencii prekážky rozhodnutej veci.

7. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je oprávnený poskytovať ochranu ústavnosti vo veciach, v ktorých sa sťažovateľ mohol (môže) domôcť ochrany svojich práv v konaní pred všeobecným súdom vlastnými, dovolenými a v danom prípade Civilným sporovým poriadkom ustanovenými procesnými úkonmi (I. ÚS 161/02, I. ÚS 79/07, II. ÚS 382/2019).

8. Pri posudzovaní ústavnej sťažnosti ústavný súd vychádzal z princípu subsidiarity, na ktorom je založená jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Zmysel a účel subsidiárneho postavenia ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd spočíva v tom,

že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Právomoc ústavného súdu predstavuje v tomto kontexte *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorého uplatnenie nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú.

9. Sťažovateľka sama v ústavnej sťažnosti uviedla, že „sťažovateľ podal vo veci s opatrnostných dôvodov i dovolanie zo dňa 29. júna 2022, s ohľadom na rôznorodosť právnych názorov na povahu zrušujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorým vráti vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie“.

10. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd dospel k záveru, že prijatím ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie by došlo k vzniku ústavne neakceptovateľného stavu, keď by v zásade o rovnakej veci rozhodovali paralelne viaceré orgány súdneho typu – najvyšší súd a ústavný súd (porovnaj napr. mutatis mutandis II. ÚS 1/08, II. ÚS 393/2014, III. ÚS 632/2014, IV. ÚS 146/08, IV. ÚS 420/2011, III. ÚS 151/2018). Išlo by o taký stav, ktorý je v právnom štáte neaprobateľný, pretože by mohol viesť k rozdielnym rozhodnutiam v rovnakej veci, čo by malo negatívne (a len obťažne odstrániteľné) dôsledky na právnu istotu, ktorá tvorí integrálnu súčasť princípov právneho štátu.

11. V judikatúre ústavného súdu sa aj pod vplyvom judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva ustálil právny názor (napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 289/09), podľa ktorého v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je takáto sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní.

12. Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľky uplatnením zásady *ratio temporis* odmietol ako neprípustnú podľa § 132 ods. 2 v spojení s § 56 ods. 2 písm. d) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

13.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. júla 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu